

Notat

Til: Rektor

Kopi til:

Fra: Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Høring campusutvikling - svar NT-fakultet

Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT) har fått rapporten om overordnet lokalisering av campus i Trondheim og kvalitetsprogrammet presentert i sitt ledermøte, som også har diskutert fakultetets høringssvar. Svaret vårt berører først lokaliseringsspørsmålet etterfulgt av kommentarer til kvalitetsprogrammet.

Overordnet vil NT poengtere at for virksomheten ved det kommende Fakultet for naturvitenskap (NV) er følgende prinsipper viktige:

- Samling av fakultetets fagmiljøer i Trondheim og i Ålesund
- Nærhet mellom studentene på fakultetets studieprogrammer og fakultetets fagmiljø, også tidlig i studieløpet – en faktor for å skape tilhørighet
- Gode undervisningsarealer og laboratorier uten at avstander blir for lange (per idag er det undervisningslokaler med flate gulv for mellomstore grupper en mangelvare)
- Effektive laboratorier der HMS generelt og sikkerhet til forskere, studenter og teknisk personell er ivaretatt, samt hensynet til ytre miljø og til forbipasserende
- Fleksibilitet i laboratorier, både i forhold til utvikling av laboratorievirksomheten og innplassering og utflytting av utstyr
- Nærhet til infrastruktur på tvers av enhetene (f.eks NTNU NanoLab)
- Nærhet til tilsvarende fagmiljø i SINTEF
- Tilstrekkelig nærhet til kolleger ved fakultetet og samarbeidende enheter ved andre fakultet for å underbygge gode synergieffekter i undervisning og forskning.
- Mulighet for å integrere industrikontor (ikke spesifikt oppstartsbedrifter) i nærheten av egne fagmiljø

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@nt.ntnu.no	Realfagbygget D1, Høgskoleringen 5	+47 73 59 41 97	Susanna Maarit Brynhildsen
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47 73 59 14 10	Tlf: +47

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Rapport om overordnet lokalisering av campus i Trondheim

Fakultetet mener at det er gjort et meget grundig arbeid som grunnlag for forslaget om å utvikle campus vestover mot Elgeseter. Vurderingen ved NT er at en annen lokalisering ikke vil gi bedre måloppnåelse i forhold til NTNUs strategiske mål. Videre mener fakultetet at Elgeseter er det alternativet som vil fylle de fleste kriterier for å fylle NV-fakultetets behov. Disiplinfaglig utvikling fordrer en godt samlet campus, og dette er og vil være sentralt i utviklingen av det kommende Fakultet for naturvitenskap. Sterke disiplindefaglige miljøer er også framhevet som sentralt i Fusjonsplattformen. For å utnytte faglig ressurser på tvers kreves nærhet, som Elgeseter-alternativet representerer. Det er også viktig å vurdere hva som oppleves som nærhet for studentene. Avstanden mellom Gløshaugen og Dragvoll er for lang i forhold til å ta emner på tvers. Det samme gjelder mellom Gløshaugen og Kalvskinnet.

For byutvikling er det mer å hente på utbygging mot Elgesetergate og Hesthagen enn Kalvskinnet. Til tross for at Kalvskinnet ligger nærmere sentrum vurderes utviklingsmulighetene å være mindre enn for Elgeseter, som fremdeles har tilstrekkelige arealer til å utvikle bymessig karakter samtidig som det er plass til grønne lommer og inngang til dagens Gløshaugen-campus.

Kvalitetsprogram for NTNUs campusutvikling 2016-2030

Fakultetet ser at det er mye god vilje i kriteriene som ligger i kvalitetsprogrammet, men vi er til usikre på hvordan disse skal brukes til å velge mellom ulike løsninger. Løsningene omfatter det bygningsmessige, som må svare på de spesifikke utfordringene knyttet til vår virksomhet. Utvalgs-kriteriene er også i en språkform, som vi ikke helt behersker. Vi er usikre på om alle disse kriteriene er egnet til å skille mellom ulike alternativ på ulike nivå. Samtidig er det viktig at de gir en god forståelse hos brukergruppene for grunnlaget for de endelige valg som tas.

Generelt ønsker NT å påpeke at kvalitetsprogrammet er svært ekstrovert i formen. Fokuset på behovene til primærvirksomheten er begrenset, mens det legges stor vekt på utadrettede forhold. Dette kan fungere på lokaliseringsspørsmålet, men vil trolig ikke fungere når spesifikke bygg skal planlegges, pusses opp eller fagmiljø skal flyttes. Teksten i kvalitetsprogrammet er gjentagende på flere av faktorene, noe som gjør at noen poeng kan få for mye plass når man vurderer tiltak, med mulig konsekvens at primærvirksomheten vil lide. Et slikt poeng er innovasjon, et annet er sentre der "alle" element skal inkluderes. Forskning og utdanning er det viktigste for NTNU selv om også innovasjon og formidling er viktige samfunnsoppgaver for universitetet. Derfor trenger primærvirksomheten å få en tydeligere plass i kvalitetsprogrammet. Bygningsmassen og campus skal primært understøtte denne.

VISJON

Visjonen synes noe tannløs og lite konkret. Det første kulepunktet oppfatter vi som "litt selvfølgelig". Campus medvirker til tiltrekking, men det er innholdet i utdanningene og forskningen som teller. Campus skal tilrettelegge for aktiviteten, tilrettelegge for breddeuniversitetet og hovedprofilen og ikke minst til sterk faglig utvikling. Campus skal understøtte det organisatoriske og være en fysisk struktur som har fleksibilitet og som kan utvikles og bygges om i tråd med universitetets faglige utvikling.

SAMLENDE

Samlende er et meget godt premiss for campusutvikling på alle nivå, også innad i bygg. NT-fakultetet mener derfor at dette er et sentralt element i kvalitetsprogrammet. Det er jo også brukt på denne måten i forhold til lokaliseringen av campus. For å utvikle gode fagmiljø med god samhandling og gode faglige arenaer for studentene er "samlende" et sentralt kriterium.

Samtidig må vi innse at ikke all faglig virksomhet er forenelig med en tett, samlet campus. HMS-aspektet trenger å ivaretas. Spesielle krav til ulik virksomhet fordrer lokalisering utenfor campus, som f.eks marintekniske laboratorier.

NT-fakultetet mener at lett tilgjengelige møteplasser på naturlige steder i bygg der folk kan møtes er avgjørende for utvikling av godt faglig og sosialt miljø. Dette er blant annet en av svakhetene med Realfagbygget, som i for stor grad er karakterisert ved lange korridorer uten sosiale lommer.

Studenter har behov for å få bekreftelse og oppfølging, og derfor er det viktig at de kommer i kontakt med fagmiljøene også tidlig i studieløpet. Slik nærhet og tilhørende eierskap i fagmiljøene til "egne" studenter tror vi er en viktig faktor for at studentene skal kunne gjennomføre påbegynt studieløp. Utformingen av campus bør tilrettelegge for dette.

Det er viktig at det er tilgjengelige arealer som fremmer studentfrivillighet, -kultur og -idrett. Vi har eksempler på mye brukte åpne arealer blant annet i Realfagbygget – f.eks. makerrom og vrimlearealer. Her er det mye aktivitet både på kveldstid og i helgene. NTNU bør også åpne for generelle bruksarealer for studentene på campus utover linjeforeningskontorer. Sosiale møteplasser for studentene er dessverre i ferd med å forsvinne i tilknytning til NTNU i Trondheim.

URBAN

Det er elementer i "urban" som delvis faller sammen med "samlende". Dette kriteriet vurderes som viktig for overordnet plassering, men som mindre sentralt for de enkelte byggene. Samtidig bør campus være inviterende for besøkende og ønske byen velkommen. Hvis campus også skal være for byens befolkning, har dette implikasjoner på hvordan campus skal drives, herunder åpningstider og tilgjengelighet. NT-fakultetet synes det er flott at campus har bymessige egenskaper, men ikke alt som vi driver med passer for åpenhet. Vi vil påpeke at mye av den faglige aktiviteten ikke er forenelig med en 24/7 campus for "alle". Vi har mye infrastruktur og faglig aktivitet som ikke er forenelig med en "åpen" og tilgjengelig campus. Dette knytter seg bl.a. til HMS-krav i mange sammenhenger, så som bruk av farlige kjemikalier og gass under trykk.

Urban campus avhenger av perspektivet. Utdanning og forskning er, som allerede nevnt, våre viktigste samfunnsoppdrag. Det er viktig med gründeraktiviteter innenfor campus, men det er ikke åpenbart at oppstartsbedrifter skal huses her. For disse vil andre rammebetingelser enn fysisk nærhet til universitetet være viktigere. Også i forhold til dette punktet må det vurderes hvor ulike typer av lokaler kan plasseres og bygges ut, tilstrekkelig tilgjengelig areal er derfor viktig.

NETTVERK AV KNUTEPUNKT

For oss er dette kriteriet vanskelig å forstå, og derfor mangler det også tydelighet i forhold til hvordan dette skal benyttes som kriterium. Slik det er presentert i kvalitetsprogrammet framstår dette primært som en utadrettet funksjon fremfor et kriterium for utforming av campus og bygg.

Knutepunkt beskrives som et sted hvor så å si alle aktiviteter ved universitetet skal foregå, og det skal være en rekke slike knutepunkter. Sett i lys av kravene primærvirkomheten stiller er ikke dette realistisk. Det er etter vår oppfatning viktigere at bygninger og arealer er utformet med naturlige møteplasser og sosiale arenaer.

Et institutt er i seg selv et knutepunkt basert på faglig organisering og en sentral arena for faglig virksomhet. For våre studenter er for eksempel korridoren der linjeforeningene har sine kontor et eksempel på et vellykket knutepunkt - rett ved kantine og arbeidsplasser.

EFFEKTIV

"Effektiv" er et kriterium som det er vanskelig å være uenig i, men hvordan brukes dette som kvalitetskriterium? Campus og bygningsmassen må være effektiv over tid, ikke bare det året man planlegger. Universitet har et tidsperspektiv på minst 100 år. Et viktig spørsmål i denne sammenheng er hvordan planlegge for det som man ikke kjenner til av behov ennå?

Oppussingen av Kjemihallen er et godt eksempel på hvordan en kan skape fleksible laboratorier både knyttet til HMS-krav og fleksibel bruk av lokalene til ulike aktiviteter.

Etter vår oppfatning trenger ikke næringsvirksomhet å være innenfor campus, men nyskaping og gründervirksomhet kan med fordel være innenfor campus fordi disse ofte har behov for tett/daglig kobling mot NTNU.

BÆREKRAFTIG

NT-fakultetet støtter dette punktet generelt og mener at dette må være et viktig kriterium, ikke bare i kvalitetsprogrammet, men også i virksomheten forøvrig. Gjenbruk og ombygging bør prioriteres, men er det rasjonelt å bevare alle bygg? Ombygging av eksisterende bygg er i mange tilfeller mer kostbart enn å bygge nytt og gir kanskje ikke tilstrekkelig gevinst. Bærekraftskriteriet krever grundige analyser av konsekvensene av ulike valg over tid.

LEVENDE LABORATORIUM

Ulike typer av læringsarealer bør kunne brukes som grunnlag for forskningen vår rettet mot læringsformer og -aktiviteter. Teksten her i kvalitetsprogrammet har mye fokus på innovasjon og entreprenørskap, men reflekterer i liten grad hoveddelen av virksomheten vår. Det viktigste må være å legge til rette for god læring og forskning.

Det er uklart om "levende laboratorium" kommer i tillegg til eksisterende aktivitet eller istedenfor. Et spørsmål er hva skal bygningsmassen bidra til her og hvordan dette gjøres til et målbart kriterium.